

## LAKIALOITE 43/2004 vp

### Laki luonnonsuojelulain 52 §:n muuttamisesta

#### *Eduskunnalle*

#### ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteella on tavoitteena palauttaa luonnonsuojelulain mukainen pakkolunastusmenettely valtioneuvoston toimesta tapahtuvaksi yksityisen ministeriön asemesta. Ongelmallista on se, että maanomistajan oikeusturva saattaa kärsiä mm. niistä eroavuuksista, joita on Suomessa olevista Natura-alueista niihin tietoihin verrattuna, joita on Euroopan unionilla on käytettävissään. Maanomistajan oikeusturva ei parhaimmalla tavalla voine toteutua sillä, että yksittäisen ministeriön päätöksestä voi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, koska valitusten tekeminen ei ole kaikille maanomistajille käytännössä helppoa ja oikeusistuimien tutkii vain asian juridisen puolen eikä ota huomioon itse asian substanssiin sisältyviä näkökohtia, jotka tulisivat yksityistä ministeriötä paremmin esille valtioneuvoston käsittelyssä. Myös suojeluun liittyvässä politiikassa saattaa tapahtua muutoksia aiemmin tehtyjen päätösten jälkeen, ja nämä olisi mahdollista ottaa paremmin huomioon valtioneuvoston käsitellessä asiaa kulloinkin erikseen ajankohtaisena.

Lisäksi ongelmallista on kyseisen lain 52 §:n 2 momentin kohdan määrittely alueesta, joka ra-

joiltaan vähäisessä määrin poikkeaa luonnonsuojeluohjelmasta. Tämä on liian epäselvästi ja tulkinnanvaraisesti ilmaistu. Lisäksi ongelmallisia tilanteita tuottaa pakkolunastuskäytäntöön ryhtyminen siltä osin, että kyseisen lain mukainen pakkolunastus voitaisiin toteuttaa myös silloin, jos maanomistajan kanssa tapahtuva neuvottelu ei olisi mahdollista ilman huomattavia vaikeuksia. Koska jokaisella maa-alueella on omistaja tavalla taikka toisella ja tällä on aina edustajansa taikka edustajia, olisi oltava velvollisuus käydä neuvottelut aina maanomistajan tai hänen edustajansa kanssa ja luovuttava mahdollisuudesta pakkolunastuksen käyttöön ilman näitä neuvotteluja myös kyseisen lain mukaisissa pakkolunastustapauksissa. Täten lakialoitteella halutaan poistaa luonnonsuojelulain 52 §:n 2 momentti ja muuttaa pykälän loppuosan tekstiä siten, että se velvoittaa maanomistajan kanssa käytävään neuvotteluun ennen pakkolunastukseen ryhtymistä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### luonnonsuojelulain 52 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* 21 päivänä joulukuuta 1996 annetun luonnonsuojelulain (1096/1996) 52 § seuraavasti:

#### 52 §

##### *Valtion lunastusoikeus*

Valtioneuvostolla on oikeus luonnonsuojelualueen perustamista varten tai muutoin tässä laissa tarkoitetun suojelun toteuttamiseksi lunastaa kiinteää omaisuutta ja erityisiä oikeuksia siinä järjestyksessä kuin kiinteän omaisuuden ja

erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa (603/1977) säädetään.

Ennen tarkoitettuun lunastukseen ryhtymistä on neuvoteltava asiasta maanomistajan kanssa.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 200 .

Helsingissä 13 päivänä huhtikuuta 2004

Lauri Oinonen /kesk

Petri Salo /kok